

Názov hromadnej pripomienky : HROMADNÁ PRIPOMIENKA ZA PODPORU MEDIÁCIE

Oficiálny názov : Hromadná pripomienka k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 420/2004 Z.z. o mediácii a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zdôvodnenie podania :

Dňa 3.6.2015 predložilo Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky do medzirezortné pripomienkového konania návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 420/2004 Z.z. o mediácii a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Podľa Predkladacej správy, návrh zákona sa predkladá v zmysle Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky, pričom účelom návrhu zákona je parciálna transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/11/EÚ z 21. mája 2013 o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov, ktorou sa mení nariadenie (ES) č. 2006/2004 a smernica 2009/22/ES . Nakoľko predložený návrh zákona okrem úpravy problematiky riešenia spotrebiteľských sporov upravuje čiastočne aj koncepčné otázky týkajúce sa výkonu mediácie, ako **najzásadnejší nedostatok navrhovanej úpravy považujeme skutočnosť, že pripravovaný návrh zákona nereflektuje na aplikačné problémy v oblasti mediácie, najmä neodstraňuje povinnú registráciu dohôd o začatí mediácie v Notárskom centrálnom registri listín, ktorá bola zavedená nesprávnou transpozíciou Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/52/ES z 21. mája 2008 o určitých aspektoch mediácie v občianskych a obchodných veciach. Neodstránenie tohto vážneho nedostatku spôsobuje okrem iného aj zvýšenie nákladov na mediáciu o poplatky súvisiace s overovaním podpisov osôb zúčastnených na mediácii a registráciou dohody, čím je zároveň navrhovaná právna úprava aj v rozpore so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2013/11/EÚ z 21. mája 2013 o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov, ktorou sa mení nariadenie (ES) č. 2006/2004 a smernica 2009/22/ES.**

S ohľadom na vážne aplikačné problémy v oblasti mediácie, ktoré sú spôsobené pre efektívne uplatňovanie mediácie nevhodnou právnou úpravou, odborná verejnosť už dlhodobo vedie diskusie zamerané na odstránenie aplikačných problémov a legislatívnych nedostatkov v oblasti mediácie.

Na základe výstupov diskusií odbornej verejnosti týmto predkladáme k pripravenému návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 420/2004 Z. z. o mediácii a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, hromadnú pripomienku, ktorou chceme ochrániť inštitút mediácie pred ďalšími legislatívnymi deformáciami jeho základných princípov a zároveň docieľiť vytvorenie legislatívnych možností na jeho plné a efektívne využitie a to či už zo strany laickej ale aj odbornej verejnosti.

Touto hromadnou pripomienkou požadujeme najmä, aby :

- sa zo zákona odstránila povinnosť registrácie dohody o začatí mediácie v NCRIs,
- došlo k rozšíreniu predmetu úpravy zákona
- došlo k prepojeniu mediácie s civilným občianskym súdnym konaním

VŠETKY pripomienky ktoré týmto predkladáme, majú charakter zásadnej pripomienky. V prípade, ak ministerstvo hromadnej pripomienke nevyhoví, žiadame uskutočnenie rozporového konania, na ktoré budú písomné pozvaní nižšieuvedení zástupcovia verejnosti, ktorí sú na zastupovanie na rozporovom konaní splnomocnení fyzickými a právnickými osobami, na základe tejto hromadnej pripomienky.

Zástupcovia verejnosti :

- **JUDr. Renáta Dolanská** / za CENTRUM Mediácie a Probácie a Mediačné centrum MRS/
- **doc Gariel Paľa** / za Prešovskú univerzitu Gréckokatolícku teologickú fakultu/
- **JUDr. Beáta Swanová** / za Asociáciu mediátorov Slovenska/
- **JUDr. Ing. Terézia Bakšová** / za Slovenskú komoru mediátorov /

Konkretizácia hromadnej pripomienky :

1. Povinnosť mediátora rešpektovať rozhodnutia orgánov verejnej moci / k § 4 odsek 2 písm. a) bod 1. /

Navrhujeme vypustiť text „rešpektovať rozhodnutia orgánov verejnej moci, ktoré sa týkajú sporu, ktorý je predmetom mediácie“ alternatívne navrhujeme doplnenie tohto písmena tak, že na konci vety sa pripojí: “o ktorých sa mediátor dozvedel v priebehu mediácie“.

Odôvodnenie: Mediátor nemá rozhodovaciu právomoc a preto toto ustanovenie je nad rámec kompetencií mediátora. O rozhodnutiach sa mediátor nemusí ani dozvedieť, preto nie je možné vyžadovať ich dodržiavanie.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

2. Povinnosť mediátora rešpektovať názory osôb zúčastnených na mediácii / k § 4 odsek 2 písm. a) bod 6. /

Navrhujeme vypustiť text „rešpektovať názory osôb zúčastnených na mediácii a“

Odôvodnenie: povinnosť rešpektovať názory osôb zúčastnených na mediácii vyplýva z celkovej koncepcie mediácie, jej zásad a princípov, pričom svoje legislatívne vymedzenie nachádza v podobe povinnosti mediátora vykonávať svoju činnosť s náležitou odbornou starostlivosťou.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

3. Podpis mediačnej dohody mediátorom / k § 4 odsek 2 písm. a) bod 7. /

Navrhovaný text navrhujeme nahradiť textom: “ Mediátor je povinný k mediačnej dohode pripojiť doložku, ktorou potvrdí, že mediačná dohoda je výsledkom mediácie, ktorá bola ním vedená, s uvedením časového obdobia, v ktorom prebiehala , uviesť dátum podpisu mediačnej dohody a svoj podpis. Mediátor nezodpovedá za obsah mediačnej dohody “ alternatívne navrhujeme, aby v prípade, ak by sa malo prijať ustanovenie v navrhovanom znení sa riešila aj otázka statusu mediátora a to v smere jeho posunu za osobu poverenú štátom na výkon zmierovacej činnosti.

Odôvodnenie: Dôvodom na takúto zmenu navrhovanej úpravy je skutočnosť, že je v rozpore so zásadami mediácie ako aj nad rámec kompetencií mediátora, aby mediátor hodnotil mediačnú dohodu. Ak by ustanovenie bolo prijaté v navrhovanom znení, v podstate sa mediátori z pohľadu tohto ustanovenia dostávajú na úroveň notárov, ktorí majú podobnú úpravu vo vzťahu k povinnosti odmietnuť vykonať právny úkon

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

4. Register mediácií / k § 4 odsek 2 písm. a) bod 10. /

Navrhujeme nahradiť text „prehľadnú evidenciu mediácií“ textom „Register mediácií

Odôvodnenie: Register mediácií je evidenciou, ktorá zabezpečuje presnú evidenciu pre účel posúdenia premlčacích a prekluzívnych lehôt.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

5. Zákaz vykonávať mediáciu pri poskytnutí inej ako mediačnej služby osobe zúčastnenej na mediácii v minulosti / k § 4 odsek 2 písm. b) bod 2. /

Navrhujeme pred spojenie : „právne služby“ vsunúť text „v minulosti „ a ďalej text „inej osobe, ktorej záujmy s v rozpore so záujmami toho, kto o vykonanie mediácie žiada“ nahradiť textom „osobe zúčastnenej na mediácii“

Odôvodnenie: Iba vo vzťahu k osobe zúčastnenej na mediácii by mohla byť narušená nestrannosť mediátora, nie je možné neprimerane obmedziť výkon mediačnej činnosti rozšírením na tretie osoby.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

6. Odmena mediátora pri mediácii spotrebiteľského sporu / k § 4 odsek 3 /

Navrhujeme vypustiť celé ustanovenie alternatívne navrhujeme zakomponovať pomernú časť odmeny a súvisiacich nákladov hradenú spotrebiteľom ako maximálnu možnú spoluúčasť spotrebiteľa na úhrade odmeny mediátora a nákladoch mediácie prípadne stanoviť spôsob určovania odmeny mediátora v spotrebiteľských veciach určením minimálnej a maximálnej výšky odmeny mediátora.

Odôvodnenie: jedná sa o diskriminačné ustanovenie vo vzťahu k dodávateľovi, ktoré zároveň spôsobuje nevyváženosť strán v procese mediácie. Takéto ustanovenie celkovo spôsobí nefunkčnosť mediácie v spotrebiteľských sporoch, keďže možno predpokladať, že zo strany dodávateľov nebude záujem hradiť v celom rozsahu náklady na mediáciu. Tým toto ustanovenie je v konečnom dôsledku v neprospech spotrebiteľa, ktorý síce de jure má zabezpečenú mediáciu v spotrebiteľskom spore bezplatne avšak de facto reálne nebude mediácia v spotrebiteľských sporoch realizovaná; spotrebiteľovi sa tak de facto zamedzuje aj prístup k spravodlivosti a preto možno toto ustanovenie vyhodnocovať aj ako protiústavné. Je namieste zdôrazniť, že toto ustanovenie je upravené nad rámec smernice a to v neprospech dodávateľa. Zároveň v rozpore so smernicou je ustanovenie, že výška odmeny mediátora nemôže byť závislá od výsledku mediácie, pričom smernica uvádza, že od výsledku mediácie nemôže byť závislý spôsob odmeňovania.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

7. Kancelária mediátora / k § 4 nový odsek 5 /

Navrhujeme vypustiť celé ustanovenie alternatívne upraviť povinnosť mediátora zriadiť a viesť kanceláriu iba v prípade, ak mediátor vykonáva mediáciu v spotrebiteľských sporoch.

Odôvodnenie : Nakoľko mediácia je neformálny a flexibilný inštitút a preto zriadenie a prevádzkovanie kancelárie mediátora nie je nevyhnutné.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

8. Zástupca mediátora / k § 4 novonavrhnutý odsek 9 /

Navrhujeme v § 4 ods. označiť navrhnutý odsek 7 ako odsek 8 a za neho doplniť odsek (9)

Mediátor je povinný Ministerstvu spravodlivosti oznámiť meno mediátora, ktorý ho má zastupovať v prípade výkonu mediácie v spotrebiteľských sporoch.

Odôvodnenie:

Navrhovanú úprava je vhodná za účelom zabezpečenia kontinuálneho výkonu mediácie v spotrebiteľských veciach obdobne ako je to ustanovené pri zastupovaní mediátorov v mediačných centrách podľa navrhovaného ods. 7

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

9. Dohoda o riešení sporu v spotrebiteľskom spore / k § 7 odsek 1 /

Vetu „Ak ide o spotrebiteľský spor, možno dohodu o riešení sporu mediáciou uzavrieť až po vzniku tohto sporu.“ navrhujeme vypustiť

Odôvodnenie:

Táto úprava ide nad rámec smernice, nakoľko táto uvádza : Členské štáty zabezpečia, aby dohoda medzi spotrebiteľom a obchodníkom predkladať sťažnosti subjektu ARS nebola pre spotrebiteľa záväzná, ak bola uzavretá pred tým, ako spor vznikol a ak je v jej dôsledku spotrebiteľ zbavený práva podať v záujme vyriešenia sporu žalobu na súd. Nakoľko mediácia nemá takýto účinok, transpozícia je nesprávna.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

10. Neplatnosť dohody o riešení sporu mediáciou v spotrebiteľskom spore / k § 7 odsek 4 /

Navrhovanú úpravu navrhujeme vypustiť a ponechať pôvodné znenie tohto ustanovenia.

Odôvodnenie :

Táto úprava ide nad rámec smernice, nakoľko táto uvádza : Členské štáty zabezpečia, aby dohoda medzi spotrebiteľom a obchodníkom predkladať sťažnosti subjektu ARS nebola pre spotrebiteľa záväzná, ak bola uzavretá pred tým, ako spor vznikol a ak je v jej dôsledku spotrebiteľ zbavený

práva podať v záujme vyriešenia sporu žalobu na súd. Nakoľko mediácia nemá takýto účinok, transpozícia je nesprávna.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

11. Dohoda o riešení sporu mediáciou v spotrebiteľskom spore pri odstúpení od zmluvy / k § 7 odsek 5 /

Navrhovanú úpravu navrhujeme vypustiť a ponechať pôvodné znenie tohto ustanovenia.

Odôvodnenie :

Táto úprava ide nad rámec smernice, nakoľko táto uvádza : Členské štáty zabezpečia, aby dohoda medzi spotrebiteľom a obchodníkom predkladať sťažnosti subjektu ARS nebola pre spotrebiteľa záväzná, ak bola uzavretá pred tým, ako spor vznikol a ak je v jej dôsledku spotrebiteľ zbavený práva podať v záujme vyriešenia sporu žalobu na súd. Nakoľko mediácia nemá takýto účinok, transpozícia je nesprávna.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

12. Vyčiarknutie mediátora z registra mediátorov / k § 8 odsek 5 písm. g)/ a vyčiarknutie mediačného centra z registra mediačných centier / k § 8 ods. 7 /

Navrhovanú úpravu navrhujeme vypustiť.

Odôvodnenie :

Navrhované ustanovenie vytvára právnu neistotu a netransparentnosť v otázke posudzovania a vyhodnocovania porušenia povinností ustanovených zákonom zo strany mediátora a mediačného centra. Ustanovenie navyše zbavuje mediátora a mediačné centrum možnosti ochrany vrámci konania o vyškrtnutí z registra mediátorov resp. registra mediačných centier.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

13. Zápis do registra mediátorov / k § 8 odsek 9 /

Navrhovanú úpravu navrhujeme vypustiť.

Odôvodnenie :

Navrhované ustanovenie je zmatečné a vytvára právnu neistotu. Zároveň navrhujeme, aby sa ustanovenie upravilo tak, že do 30 dní má MSSR povinnosť buď vydať písomné osvedčenie o zápise fyzickej osoby do registra mediátorov, alebo zamietnuť žiadosť o zápis do registra mediátorov alebo vyzvať na odstránenie nedostatkov.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

14. Odborná príprava a odborná skúška mediátora / k § 9 /

Poukazujeme na nesúlad vety druhej ods. 1 „ Súčasťou odbornej prípravy nie je odborná skúška mediátora; odbornú skúšku možno vykonať až po skončení odbornej prípravy “ a vety prvej odseku 3 „ Odborná príprava mediátora sa končí odbornou skúškou, ktorou sa posudzujú odborné vedomosti, schopnosti a zručnosti uchádzača“

Navrhujeme doplniť ustanovenie o tom, že mediátor je povinný sa do registra zapísať do jedného roka od absolvovania skúšky.

Navrhujeme doplniť nový ods. 4 „ Mediátor je povinný požiadať o zápis do registra mediátorov do jedného roka od úspešného absolvovania odbornej skúšky.“

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

15. Ďalšie vzdelávanie mediátora / k § 10 a /

Navrhujeme nahradiť text “zvyšovať kvalifikáciu“ textom „prehlbovať kvalifikáciu“

Odôvodnenie: V prípade mediátorov ide o „prehlbovanie kvalifikácie“ v súlade so zavedeným pojmoslovím

V § 10 ods. 3 navrhujeme nahradiť text “počas roka“ textom „počas dvoch rokov“ .

Odôvodnenie: Navrhujeme upraviť frekvenciu povinnej účasti na seminároch v rozsahu min. 1 seminár za 2 roky

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

16. Mediačné centrum / k § 11 /

K ods. 1 : Je potrebné ustáliť, či zápisom do registra mediačných centier vzniká mediačné centrum ako právnická osoba (obdobne ako napríklad spoločenstvo vlastníkov bytov, pozemkové spoločenstvo, nadácia a podobne.) Potom je potrebné doplniť: „Mediačné centrum ako právnická osoba vzniká dňom zápisu do registra mediačných centier, vedenom Ministerstvom spravodlivosti.“ Ďalej je potrebné určiť orgány mediačného centra a ich kompetencie zákonom.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

17. Súčinnosť mediačného centra s ministerstvom / k § 11 ods. 2 písm. d /

Považujeme za potrebné vyšpecifikovať, o aké právomoci ide.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

18. Riešenie spotrebiteľských sporov mediačnými centrami / k § 11 ods. 6 /

Navrhované znenie prvej vety navrhujeme vypustiť.

Odôvodnenie :

Toto ustanovenie je nadbytočné, nakoľko všetky mediačné centrá musia spĺňať ustanovenia zákona a osobitné podmienky sú špecifikované v ďalších vetách tohto odseku. Zároveň evokuje možnosť výkladu v tom zmysle, že spotrebiteľské spory môže riešiť iba mediačné centrum a nie mediátor, čo je v rozpore s osobným výkonom činnosti mediátora.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

19 . Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2016 / k § 16a ods. 3/

Navrhujeme druhú vetu ods. 3 vypustiť a nahradiť ju vetou nasledovného znenia : „ Na základe osvedčenia vydaného podľa predpisov účinných do 31. decembra 2015, môže žiadateľ podať žiadosť o zápis do registra mediátorov najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.“

Odôvodnenie :

Navrhujeme lehotu viazať na podanie žiadosti o zápis do registra mediátorov na základe osvedčenia o absolvovaní odbornej prípravy mediátora vydaného podľa predpisov účinných 31.decembra 2015, a nie na vykonanie zápisu, nakoľko dôvody, pre ktoré ministerstvo nezapíše žiadateľa v časovom úseku 30 dní od podania žiadosti môžu byť aj na strane ministerstva a žiadateľ ich v takomto prípade nemá možnosť ovplyvniť. Zároveň je potrebné aj predĺžiť lehotu, nakoľko lehota troch mesiacov je veľmi krátka a to najmä s ohľadom na účinky, ktoré nastanú v prípade jej márneho uplynutia .

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

20 . Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2016 / k § 16a ods.5/

Navrhujeme znenie : (5) Mediačné centrum zriadené podľa právnych predpisov účinných do 31. decembra 2015 sa považuje za mediačné centrum zriadené podľa tohto zákona. Mediačné centrum je povinné prispôsobiť svoje vnútorné predpisy podľa predpisov účinných od 1. januára 2016 najneskôr do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona, inak ministerstvo mediačné centrum vyčiarkne z registra mediačných centier.

Odôvodnenie

S ohľadom na skutočnosť, že podľa doterajšej právnej úpravy mediačné centrá nemuseli mať právnu subjektivitu, došlo by prijatím takéhoto ustanovenia priamo zo zákona k zrušeniu jestvujúcich mediačných centier, čo považujeme za protiústavné. Preto navrhujeme akceptovať mediačné centrum zapísané do zoznamu mediačných centier podľa predpisov účinných do 31. decembra 2015, za mediačné centrum, ktoré z hľadiska ich právnej subjektivity spĺňajú požiadavky

zákona. Len v prípade, ak by mediačné centrá neupravili svoje vnútorné predpisy / nie subjektivitu/ podľa predpisov účinných od 1. januára 2016 v lehote troch mesiacov do troch mesiacov, bolo by možné vykonať vyčiarknutie mediačného centru z registra mediačných centier.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

21 . Výkon činnosti mediátora ako podnikanie / k § 4 ods. 1 /

Navrhujeme vypustiť doterajšie ustanovenie § 4 ods. 1

Odôvodnenie :

Toto ustanovenie považujeme po právnej stránke za nadbytočné. Mediátor je beztak podnikateľom podľa § 2 os. 2 písm. c) obchodného zákonníka. Z hľadiska charakteru náplne obsahu činnosti mediátora však možno mediátora zaradiť medzi pomáhajúce profesie. Nakoľko však priamo v zákone je veta : Výkon činnosti mediátora je podnikaním v praxi nastávajú problémy pri vnímaní pomáhajúceho rozmeru tejto činnosti.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

22 . Prerušenie výkonu činnosti mediátora / k § 8 /

Doterajšie odseky 6, 7, 8,9, 10 navrhujeme označiť ako odseky 7, 8, 9, 10, 11

Za doterajší odsek 5 navrhujeme doplniť nový odsek 6 v nasledovnom znení :

(6) Ministerstvo na žiadosť mediátora vyznačí prerušenie výkonu činnosti mediátora v registri mediátorov a to najdlhšie na obdobie troch rokov . “

Odôvodnenie :

V doterajšej právnej úprave absentuje možnosť prerušenia výkonu činnosti mediátora, čo je v porovnaní s inými profesiami neštandardné a spôsobuje to v praxi značné problémy napr. v prípade nástupu mediátorky na materskú či rodičovskú dovolenku.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

23 . Dohoda o začatí mediácie / novonavrhovaný § 13a /

Navrhujeme vsunúť nový § 13a nasledovného znenia :

„ 13a Dohoda o začatí mediácie

(1) Na riešení konkrétneho sporu sa zmluvné strany s mediátorom dohodnú v dohode o začatí mediácie; dohoda má písomnú formu a označuje sa poradovým číslom. Dohoda o začatí mediácie obsahuje najmä

- a) presné označenie účastníkov mediácie,
- b) presné označenie mediátora a jeho miesta podnikania,
- c) vymedzenie konkrétneho sporu, ktorý je predmetom mediácie,
- d) výšku odmeny mediátora, výšku hotových výdavkov alebo spôsob ich určenia, prípadne dohodu o preddavku na odmenu mediátora alebo dohodu o bezplatnom výkone mediácie a
- d) dobu, na ktorú je uzavretá alebo dobu, počas ktorej má mediácia prebiehať.

(2) Písomnú formu dohody o začatí mediácie možno nahradiť vyhlásením účastníkov mediácie do zápisnice spísanej mediátorom, o tom že súhlasia s riešením sporu mediáciou za účasti konkrétneho mediátora a vopred dohodnutých podmienok vedenia mediácie; zápisnica musí byť podpísaná osobami zúčastnenými na mediácii “

Odôvodnenie :

Považujeme za potrebné, aby zákon upravil obsahové náležitosti dohody o začatí mediácie. S ohľadom na neformálnosť ako jednu zo základných zásad mediácie je namieste vytvoriť možnosť nahradenia písomnej dohody o začatí mediácie vyhlásením osôb zúčastnených na mediácii do zápisnice spísanej mediátorom a podpísanej aj osobami zúčastnenými na mediácii, o tom, že súhlasia s mediáciou a vopred dohodnutými podmienkami vedenia mediácie.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

24 . Začiatok a koniec mediácie / k § 14 /

Doterajšie znenie navrhujeme nahradiť novým nasledovným znením :

„ § 14

Začiatok mediácie, koniec mediácie a kniha mediácii

(1) Ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak, začína mediácia uzavretím dohody o začatí mediácie účastníkmi mediácie alebo zástupcami konajúcimi v rozsahu oprávnenia konať za zastúpeného a mediátorom a jej zápisom do registra mediácii vedeného mediátorom; zápis a uloženie dohody mediátor vykoná hneď po jej uzavretí. Zápis dohody o začatí mediácie a zápis o skončení mediácie podľa tohto zákona v registri mediácii má pre plynutie premlčacej lehoty a zánik práva rovnaké právne účinky ako uplatnenie práva na súde. Potvrdený odpis dohody o začatí mediácie opatrený pečiatkou mediátora a dátumom uloženia v registri mediácii vydá mediátor okrem osôb oprávnených podľa osobitného predpisu aj súdu na účely súdneho konania.

(2) Register mediácii podľa odseku 1 je neprenosná, mediátorom vedená evidencia časovo usporiadaných zápisov o uzavretí dohôd o začatí mediácie a s tým súvisiacich zápisov o skončení mediácie; prílohou každého zápisu je mediátorom potvrdený odpis dohody o začatí mediácie. Register mediácii mediátor vedie v elektronickej podobe a listinnej podobe vo forme pevne zviazaného registra a obsahuje tieto údaje:

- a) poradové číslo zápisu,
- b) presný dátum a čas zápisu,
- c) číslo dohody o začatí mediácie, dátum uzavretia dohody o začatí mediácie a jej trvanie,
- d) dátum a spôsob skončenia mediácie,

- e) presné označenie účastníkov mediácii,
- f) sporu, ktorý je predmetom mediácie,
- g) výšku dohodnutej odmeny mediátora,
- h) podpisy účastníkov mediácie a podpis mediátora,
- i) poznámku.

(3) Register mediácii sa ukladá a vedie pre každý kalendárny rok samostatne a mediátor je povinný archivovať register mediácii v elektronickej a listinnej podobe počas trvania zápisu mediátora v registri a päť rokov po ukončení svojej činnosti. Vzor registra mediácii ustanovuje príloha .

(4) Ak sa vedie súdne konanie alebo rozhodcovské konanie, ktorému predchádzala mediácia v členskom štáte, plynutie premlčacích a prekluzívnych lehôt počas mediácie sa posudzuje podľa práva štátu, v ktorom sa mediácia vykonávala.

(5) Mediátor je povinný bezodkladne, najneskôr pracovný deň nasledujúci po uzavretí dohody o začatí mediácie alebo skončení mediácie vykonať zápis v registri mediácii. Mediátor zodpovedá za škodu spôsobenú porušením tejto povinnosti, ibaže preukáže, že konal s náležitou odbornou starostlivosťou a vyvinul všetko potrebné úsilie, ktoré od neho možno spravodlivo požadovať

Odôvodnenie :

Aktuálna právna úprava, ktorou bola nesprávne vykonaná transpozícia Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/52/ES z 21. mája 2008 o určitých aspektoch mediácie v občianskych a obchodných veciach, je v priamom rozpore so zásadou neformálnosti a dôvernosti mediácie. Už pred prijatím novely 141/2010 Z.z., odborná verejnosť apelovala na nevhodnosť takejto úpravy. Prax dokazuje, že neprimerane formálny a prísny režim začatia mediácie, ktorý je viazaný na overovanie podpisov a registráciu dohôd o začatí mediácie v Notárskom centrálnom registri listín demotivuje záujemcov o mediáciu o jej uskutočnenie a znižuje dôveru verejnosti v tento inštitút, zároveň sa znižuje aj dôstojnosť a vážnosť mediácie. Registrácia dohody o začatí mediácie v NCRIs je navyše jednak zbytočná najmä v prípadoch sporov, pri ktorých neplynú žiadne premlčacie či prekluzívne lehoty (napr. v rodinných sporoch) a jednak aj zmätočná, napr. v prípadoch, kde už začalo súdne konanie a premlčacie či prekluzívne lehoty neplynú. Je nutné upozorniť na úpravu v iných krajinách, napr. Česká republika, kde napriek povinnosti transpozície danej smernice sa od mediátorov a záujemcov o mediáciu nevyžadujú žiadne ďalšie formálne úkony nad rámec dohody o začatí mediácie. Tým, že novonavrhovaná úprava nijako neodstraňuje nedostatky aktuálnej úpravy je v neprospech aj spotrebiteľa, keďže zvyšuje náklady na mediáciu a tým dochádza ja k nesprávnej transpozícii Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/11/EÚ z 21. mája 2013 o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov, ktorou sa mení nariadenie (ES) č. 2006/2004 a smernica 2009/22/ES. Preto v prípade, ak nebude tejto pripomienke vyhovené hrozí podanie žaloby proti Slovenskej republike za nesprávnu transpozíciu smerníc.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

25. Posilnenie organickej prepojenosti mediácie s civilných súdnym konaním / zmena zákona č. 99/1963 Zb /

Navrhujeme nasledovnú zmenu a doplnenie zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok :

„ I.

Zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení zákona č. 36/1967 Zb., zákona č. 158/1969 Zb., zákona č. 49/1973 Zb., zákona č. 20/1975 Zb., zákona č. 133/1982 Zb., zákona č. 180/1990 Zb., zákona č. 328/1991 Zb., zákona č. 519/1991 Zb., zákona č. 263/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 5/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 46/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 190/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 232/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 22/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 58/1996 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 281/1996 Z. z., zákona č. 211/1997 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 359/1997 Z. z., zákona č. 124/1998 Z. z., zákona č. 144/1998 Z. z., zákona č. 169/1998 Z. z., zákona č. 187/1998 Z. z., zákona č. 225/1998 Z. z., zákona č. 233/1998 Z. z., zákona č. 235/1998 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 318/1998 Z. z., zákona č. 331/1998 Z. z., zákona č. 46/1999 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 66/1999 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 166/1999 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 185/1999 Z. z., zákona č. 223/1999 Z. z., zákona č. 303/2001 Z. z., zákona č. 501/2001 Z. z., zákona č. 215/2002 Z. z., zákona č. 232/2002 Z. z., zákona č. 424/2002 Z. z., zákona č. 451/2002 Z. z., zákona č. 480/2002 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 620/2002 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 75/2003 Z. z., zákona č. 353/2003 Z. z., zákona č. 530/2003 Z. z., zákona č. 589/2003 Z. z., zákona č. 204/2004 Z. z., zákona č. 371/2004 Z. z., zákona č. 382/2004 Z. z., zákona č. 420/2004 Z. z., zákona č. 428/2004 Z. z., zákona č. 613/2004 Z. z., zákona č. 757/2004 Z. z., zákona č. 36/2005 Z. z., zákona č. 290/2005 Z. z., zákona č. 341/2005 Z. z., (úplné znenie vyhlásené zákonom č. 40/2006 Z. z.), zákona č. 24/2007 Z. z., zákona č. 84/2007 Z. z., zákona č. 273/2007 Z. z., zákona č. 335/2007 Z. z., zákona č. 643/2007 Z. z., zákona č. 384/2007 Z. z., zákona č. 477/2008 Z. z., zákona č. 484/2008 Z. z., zákona č. 491/2008 Z. z., zákona č. 487/2009 Z. z., zákona č. 495/2009 Z. z., zákona č. 575/2009 Z. z., zákona č. 151/2010 Z. z., zákona č. 183/2011 Z. z., zákona č. 348/2011 Z. z., zákona č. 388/2011 Z. z., zákona č. 64/2013 Z. z., zákona č. 75/2013 Z. z., zákona č. 180/2013 Z. z., zákona č. 106/2014 Z. z., zákona č. 151/2014 Z. z., zákona č. 335/2014 Z. z., zákona č. 353/2014 Z. z., zákona č. 73/2015 Z. z. a zákona č. 78/2015 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 67 doterajšie dojednanie sa označuje ods. 1 V § 67 sa dopĺňa ods. 2, ktorý znie

(2) Súd rozhodne o tom, či schvaľuje mediačnú dohodu uzatvorenú podľa zákona o mediácii najneskôr do 30 dní od začatia zmierovacieho konania.

2. V § 99 ods. 1 znie:

Ak to povaha vecí pripúšťa, môžu účastníci skončiť konanie súdnym zmierom. O zmier sa má súd vždy pokúsiť. Ak to umožňujú okolnosti prejednávanej veci, môže súd pred prvým pojednávaním ako aj kedykoľvek počas konania účastníkov vyzvať, aby sa o zmier pokúsili mediáciou a zúčastnili sa na informatívnom stretnutí u mediátora zapísaného v registri mediátorov . Za týmto účelom môže súd účastníkom konania nariadiť, aby sa zúčastnili na informatívnom stretnutí s mediátorom v rozsahu najviac 3 hodín a ak je to potrebné aj prerušiť konanie na dobu 3 mesiacov. Pokiaľ sa účastníci bez zbytočného odkladu nedohodnú na osobe mediátora, vyberie ho zo zoznamu vedeného ministerstvom predseda senátu. Po uplynutí 3 mesiacov súd v konaní pokračuje.

3. V § 137 sa slová „a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát “ nahradzujú slovami „, odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát a odmena pre mediátora podľa osobitného predpisu za informatívne stretnutie s mediátorom nariadené súdom podľa § 99 ods. 1.

4.V § 150 sa za slová „osobitného zreteľa “ vkladajú slová „, alebo ak sa odmietne účastník bez vážneho dôvodu zúčastniť sa informatívneho stretnutia s mediátorom nariadeného súdom“

5.V § 202 sa na konci ods. 3 bodka nahradzuje čiarkou a dopĺňa sa písmeno r), ktoré znie: „r) bolo účastníkom konania nariadené zúčastniť sa informatívneho stretnutia s mediátorom alebo bolo rozhodnuté o prerušení konania podľa § 99 ods. 1 “

Odôvodnenie :

V zmysle dôvodovej správy k zákonu o mediácii je mediácia organická súčasť politiky zameranej na zlepšenie prístupu k spravodlivosti. K hlavným účelom, pre ktoré bol zákon o mediácii prijatý patrí odbremenenie súdov a zabezpečenie spravodlivého urovnávania sporov. Tento účel a cieľ zákona o mediácii však nie je dosiahnuteľný v prípade, ak nebude vytvorené legislatívne prepojenie činnosti mediátorov so súdnym konaním. Zároveň je nutné zdôrazniť, že je povinnosťou súdu sa vždy pokúsiť o zmierne vybavenie vecí, pričom mediácia je v tomto smere vhodným inštitútom, ktorý by mal sudca k dispozícii pre vykonanie pokusu o zmier. Obdobnú právnu úpravu prepojenia súdneho konania s mediáciou, ako navrhujeme, možno zaznamenať napr. v Poľskej republike či Českej republike.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

26 . Posilnenie organickej prepojenosti mediácie s civilných sporovým konaním / zmena Civilného sporového poriadku /

Navrhujeme nasledovnú zmenu a doplnenie nového Civilného sporového poriadku

1/ znenie § 148 Zmier odporúčame upraviť nasledovne :

ods. 1 - doplniť vetu : „ Ak to umožňujú okolnosti prejednávanej veci môže súd vyzvať strany, aby sa o zmier pokúsili mediáciou a zúčastnili sa na informatívnom stretnutí u mediátora zapísaného v registri mediátorov. “

2/ § 157 (Postup súdu po začatí konania) odporúčame upraviť nasledovne :

za ods. 2 doplniť ods. 3 nasl. znenia :

„ (3) Ak je to s ohľadom na povahu a predmet sporu účelné a vhodné môže súd kedykoľvek počas konania uložiť stranám povinnosť zúčastniť sa prvého stretnutia s mediátorom zapísaným v registri mediátorov v rozsahu 3 hodín. Pokiaľ sa strany bez zbytočného odkladu nedohodnú na osobe mediátora, vyberie ho z registra mediátorov súd. “

3/ znenie § 160 Všeobecná poučovací povinnosť odporúčame upraviť nasledovne :

ods. 2 navrhujeme doplniť vetu : „ Ak je predmetom konania právo, ktorým strana môže disponovať, je súd povinný poučiť strany o možnosti využitia mediácie podľa zákona o mediácii. “

4/ § 170 Priebeh predbežného prejednávania sporu odporúčame upraviť nasledovne :

ods. 2 - spojenie „ prípadne stranám odporučí, aby sa o vyriešenie sporu pokúsili prostredníctvom mediácie. “ navrhujeme nahradiť spojením „ prípadne vyzve strany, aby sa o zmier pokúsili mediáciou a zúčastnili sa na informatívnom stretnutí u mediátora zapísaného v registri mediátorov “

5/ § 179 Vedenie pojednávania odporúčame upraviť nasledovne :

ods. 2 – navrhujeme bodku nahradiť čiarkou a doplniť text „ prípadne vyzve strany, aby sa o zmier pokúsili mediáciou a zúčastnili sa na informatívnom stretnutí u mediátora zapísaného v registri mediátorov alebo uloží stranám povinnosť zúčastniť sa prvého stretnutia s mediátorom zapísaným v registri mediátorov v rozsahu 3 hodín.“

Odôvodnenie : ako v bode (pripomienke) 25

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

27 . Posilnenie organickej prepojenosti mediácie s civilným mimosporovým konaním / zmena Civilného mimosporového poriadku /

Navrhujeme nasledovnú zmenu a doplnenie nového Civilného mimosporového poriadku

1/ znenie § 96 (Konanie o rozvod manželstva) odporúčame upraviť nasledovne :

ods. 2 - navrhujeme bodku nahradiť čiarkou a doplniť text „ prípadne uložiť účastníkom povinnosť zúčastniť sa prvého stretnutia s mediátorom zapísaným v registri mediátorov v rozsahu 3 hodín.“

2/ znenie § 118 (Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých) odporúčame upraviť nasledovne :

ods. 2 – navrhujeme bodku nahradiť čiarkou a doplniť text „ prípadne uložiť účastníkom povinnosť zúčastniť sa prvého stretnutia s mediátorom zapísaným v registri mediátorov v rozsahu 3 hodín.“

Odôvodnenie : ako v bode (pripomienke) 25

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.